

קוֹנְטְרָס

דְּמִיוֹן וּמְצִיאוֹת

יִחְזַק וַיֵּאמֶץ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׁיִמְשִׁיךְ
עֲצָמוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיִּחְיֶה עִם
הַמְּצִיאוֹת, וַיִּתְרַחֵק מִהַדְּמִיוֹן הַהוֹרֵס אֶת
הָאָדָם לְגַמְרֵי.

בְּנוֹי וּמִיֶּסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִיס לִיה

רַבֵּי נֵתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי

תַּכְּמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמְרָא וּמִדְּרָשִׁים וַיִּזְהַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁהַדְמִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם הוֹרֵס
אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְעוֹקֵר אוֹתוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת; כִּי
הַדְמִיּוֹן מַעֲלִים וּמְכַסֶּה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁהוּא מְחַיֵּב הַמְצִיאוֹת, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ
יוֹמָם וְלַיְלָה מִמְנוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלָיו,
וַיּוֹרִיד מִמְנוּ אֶת כָּל הַדְמִיוֹנוֹת הַמַּעֲלִימִים אֶת
הָאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא שְׁמַאִיר, כְּמוֹ
שֶׁפְּתוּב (יְחֻזְקָאֵל מַג): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבוֹדוֹ".
(אִמְרֵי-מוֹהֲרָא"ש, חֶלֶק ב', סִימָן תְּשִׁיב)

קונטרס

דמיון ומציאות

א.

בני ובנותי היקרים! עליכם לדעת, כי כל החיים הם דמיון אחד גדול, אם אדם אינו חושב מהקדוש-ברוך-הוא, או אינו מקים את מצוותיו יתברך, או אינו לומד את תורתו יתברך, אזי מסתובב בדמיון, והדמיון מכילה אותו לגמרי. ורואים שרב בני-אדם בזה העולם סובלים סבל גדול, והכל מחמת הדמיון. נדמה להם כאלו הקדוש-ברוך-הוא אינו צריך אותם, נדמה להם כאלו אף אחד אינו יכול לסבל אותם, וכאלו הם כשלוך בחיים. אשר דבר זה הורס להם את החיים. אבל אם אדם יחיה עם המציאות, וידע שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם בהשגחה פרטי פרטית, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (חלין ז:): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה;

אדם אינו מקבל מפה קטנה באצבעו אלא אם-כן הכריזו על כך מלמעלה. אם אדם יכניס מציאות זו בעצמו, שהכל אלקות ואלקות זה הכל, אזי חזיו יהיו אחרים לגמרי. ומתי יכולים להגיע למציאות זו? כשיהודי מרגיל עצמו לדבר אליו יתברך כמו שמדבר אל חבר טוב או אל אבא, אינו מתביש לבקש ממנו כל אשר צריך, כדרכו של בן, כשצריך משהו, אומר: "אבא, אני צריך אכל. אבא, אני רעב. אבא, אני צמא ורוצה לשותות. אבא, תקנה לי בגד" וכו'. כמו-כן ויותר מכן צריכים לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, להיות רגיל בכל דבר קטן שצריך — לבקש אותו יתברך, זו המציאות, וכך נבטח בהקדוש-ברוך-הוא. כשיהודי מקיים מצוותיו יתברך, מניח תפלין בכל יום, שעל-ידי זה ממשיך על עצמו אור לנשמה (עין בתקוני-זוהר, דף פג:), כשיהודי שם מזוזה על הדלת, שעל-ידי זה מעמיד שומר על פתחו (עין זוהר אחרי עו:), כשיהודי שומר שבת, ממשיך על עצמו עשירות (ירושלמי ברכות ב, ח), כי זו המציאות, ואדם כזה שתמיד נמשך אחריו יתברך, ואין לו שום רצון אחר רק אותו יתברך, ומגלה ומפרסם לכלם את הקדוש-ברוך-הוא, הוא חי עם המציאות; כי סוף כל סוף אדם צריך לצאת מזה העולם — אם ברצונו או שלא ברצונו, ויצא מכאן מקדם או אחר-כך, ויחזר אליו יתברך. למה, אם-כן, ימתין עד שיוציאוהו

בכאבים ובסורים נוראים ובסבל גדול?! טוב יותר לחזור אליו יתברך בקלות, על-ידי שמרגיל עצמו לדבר אליו, לחיות אתו, לחשב ממנו, להסתכל עליו, לשמע אותו, אשר זו המציאות, שהקדוש-ברוך-הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואז יכנס באדם בטחון עצמי, ויחיה עם המציאות, וכבר לא יתבלבל מאף אחד, אין אכפת לו "אם פלוני אוהב אותי אם לאו", "אם אלמוני מסכים עמי אם לאו", "כי מה יש לי עמך, אני צריך רק את הקדוש-ברוך-הוא". והוא יתברך רוצה את כל יהודי, כי שלחו לזה העולם, כדי להוציא שליחות מיחדת; כי כל בר ישראל בזה העולם, יש לו שליחות מסימת להוציא אל הפעל, ואם אדם ממלא שליחותו, אזי ממלא את התפקיד של גדולי מבחרי הצדיקים. לזאת, אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין צ), שכל בר ישראל הוא בן עולם הבא, כי כל יהודי נקרא צדיק, שנאמר (ישעיה ס, כא): "ועמך כלם צדיקים", צדיק ממשיך את השכינה בזה העולם, ומגלה לכלם את הבורא יתברך שמו. על-כן צריך כל יהודי לחיות עם המציאות, ומהי? הקדוש-ברוך-הוא, אשר הוא מחיב המציאות, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן נב); ובזה שאדם חי עם המציאות שלו, הינו חי עם הקדוש-ברוך-הוא, כל חייו משתנים לגמרי, איננו נשבר משום דבר, כי יודע שהשם יתברך אוהבו, כי

נמצא בתוכו, והוא יתברך הורידו לזה העולם, ואפלו אם היו לו כשלונות בחיים, ונכשל בעברות חמורים, אף חוזר בתשובה, והוא חי עם המציאות, פי יודע שהקדוש-ברוך-הוא הורידו לפח הזה, לבור הזה, בעבור שליחות מיחדת, כדי שיגביה את כל אלו שנפלו לבור בו הוא נפל. לכן, בני ובנותי היקרים, תפסיקו לחיות עם דמיונות, כאלו הוא יתברך אינו אוהב אתכם, כאלו רוצה לנקם בכם, כאלו בני-אדם אינם אוהבים אתכם, מה לכם ולבני-אדם?! עליכם לדעת, כי מה שעבר עליכם עד עתה, היה הכל מאתו יתברך. וכמו בן-אדם שהכניסוהו לבית-סהר, ויושב בבור עמק, בצנוק, וסובל יסורים מרים וקשים, כל היום חושב מחשבות איך לפרץ את בית-הסהר ולברח. ומי שסובל שם יותר, ועוברים עליו יותר משברים, חושב מחשבות עמקות יותר, "מי יתן ואשבר את קירות בית-הפלא ואשחרר את כל האסירים". וככל שאדם סובל יותר, מחשבותיו מקיפות יותר. בן הדבר, יהודי שנכשל באיזו עברה, חס ושלום, מכל שכן כשנכשל בעברות חמורות, ועבר על כל המצוות שבתורה, ונמצא בפח עמק עד מאד, מהי שליחותו? עקר ענינו לשוב בתשובה אליו יתברך, ויחשב: "הנה אני שובר את כל חומות הדמיונות, ואלך לשחרר את כל האסירים, כל מי שנפל באותו לכלוך שנתלכלכתי, ונפל

בזהמה הזו, אלף להצילו, ואשחרר את כלם להוציאם מהפח יקוש הזה". כך מהפכים את הדמיון למציאות. ומהי המציאות? האור שמאיר לאדם, כשיוצא מהדמיונות שלו; כי עקר הדמיונות, שחושב שחשף לו ומרים חזיו, אשר מחשבות אלו באות מחטאיו ועוונותיו. אך כֹּאֲשֶׁר תִּצְאוּ מֵהַדְּמִיוֹן הַזֶּה, וְתִכְנְסוּ לְמִצִּיאוֹת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, אֲזִי כָּל חַיִּיכֶם יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרִי; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְצֵאת מֵהַדְּמִיוֹן, שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹנֵא אוֹתוֹ, וְאִינוֹ צָרִיךְ אוֹתוֹ, וְכְאִלוֹ בְּנֵי-אָדָם אֵינָם אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, וְחִי עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַגְלֶה אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכֹל. בְּרַגַע שֶׁתִּגְלוּ לְכֹל אֶת אִמְתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי תִחַי עִם הַמְּצִיאוֹת.

ב.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי דְמִיוֹן הָאָדָם הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרִי, כָּל הַצְּרוֹת וְכֹל הַיְסוּרִים שֶׁאָדָם סוֹבֵל בְּזֶה הָעוֹלָם הֵם רַק מַחֲמַת הַדְּמִיוֹן, בְּאֲשֶׁר אִם הָיָה רוּצָה לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, כָּל חַיּוֹ הָיוּ מִתְנַהֲלִים אַחֲרַת לְגַמְרִי. מֵהוּ דְמִיוֹן וּמַהִי מְצִיאוֹת? הַמְּצִיאוֹת הֵיא, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחַ פְּרָטִית, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִין ז'): אֵין

אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה; אין אדם מקבל מכה באצבעו הקטנה, מבלי שהכריזו על כך קדם למעלה בשמים, עד כדי כך גדולה השגחתו יתברך הפרטי פרטית. וכן אומרים חכמינו הקדושים (יומא לח.): בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך — אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפלו כמלא נימא; על-כן למה לך לפחד שהזולת יקח ממך משהו, הלא הכל מאתו יתברך, ואף אחד אינו יכול לטל ממך כלום, אשר זוהי המציאות. אף רואים בחוש, שכל אשר שיק לך, שום בריה לא תוכל להוציא מידך, ואם נוטלת ממך, בסימן שאין זה שלך. ועוד אומרים חכמינו הקדושים (ברכות נח.): אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה; המנוי הפשוט ביותר, גם הוא מן השמים; אחד עובד בכיוב, ואחר עוסק ביהלומים — הכל מהשמים — זו המציאות; אם אדם מקבל מציאות זו, שהכל מאתו יתברך, אזי חיו אחרים לגמרי, חיים מתקים ונעימים, ותמיד אומר: "ישתבח שמו לעד", ונותן תודה והודאה לו יתברך על כל הטובות והחסדים שגומל עמו, ומבקש מאתו יתברך כל אשר צריך. ולהפך — אם אדם חושב שהכל טבע, מקרה ומזל, זהו הדמיון הגדול ביותר, אשר הורס את האדם לגמרי, מאחר שתמיד חי בפחדים, פן ואולי יבוא חברו ויגזל פרנסתו

או מזלו, או שפא יפסיד לו ממון וכו'. ומהדמיון הזה נובעים כל הפחדים והחששות שוא, עד שאדם פוחד מצלו ממש, וחי במרירות ובדפאון, ורב עם זולתו, אשר הכל מחמת דמיונות, שנדמה לו כאלו חברו חושב עליו רע ומחפש להרע לו. ובאמת המציאות היא, שזולתו עסוק עם עצמו ואין לו זמן לחשב ממך, ומה שנדמה לך כי חותר תחתך, הכל דמיון. אם בני-אדם היו יודעים דבר זה, כל חייהם היו אחרים לגמרי, ותמיד היו שמחים ועליזים; כי מי שחי עם המציאות, מי שחי עם הקדוש-ברוך-הוא, תמיד שמח וטוב לב, ומשמח אחרים, כי מה יש להיות בעצבות בזה העולם?! ערם יצאתי מבטן אמי וערם אכנס אל בטן האדמה, ה' נתן וה' לקח, יהי שם השם מברך לעולם ועד; מה שיך להיות במרירות בעולם שאיננו שלנו?! הבה נתחיל לשמח עם המציאות, שהקדוש-ברוך-הוא פה איתנו ואוהבנו, ומצפה שנפתח את פינו ונדבר אליו, נקים את מצוותיו בשמחה עצומה, וזו המציאות; לא-כן הדמיונות הורסים את האדם, עד שחושב כי בא לעולם הזה לדור בקבע, ויש לו לחיות פה אלף שנים, ומזה באות כל הצרות והדאגות, שאדם נופל בעצבות ובמרירות, ורב עם זולתו, וחושב שיכול לשלט עליו ולכבשו, אשר באמת הכל דמיון, כי המציאות מראה לאדם שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את

הַדְּמִיּוֹן וּמְצִיאוֹת

הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְצֵאת מֵהַדְּמִיּוֹן, וּבָא אֶל הַמְצִיאוֹת — לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי אֵין עוֹד בְּרָכָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, שֶׁאָדָם מֵאֱמִין בְּבוֹרָא עוֹלָם, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת" — מִי שֶׁמֵּאֱמִין יוֹתֵר בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִשְׁפָּעַת עָלָיו יוֹתֵר בְּרָכָה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, רְאוּ מַה לְפָנֵיכֶם, מִצַּד אֶחָד — הַדְּמִיּוֹן מוֹשֵׁף אֶתְכֶם לְדַכְּאוֹן וּלְעֲצָבוֹת, לְמַרְירוֹת, לְמַרְיבוֹת וּלְמַחְלָקָת, וּמִצַּד שְׁנֵי הַיֵּצֵר טוֹב מוֹשֵׁף אֶתְכֶם לְמְצִיאוֹת, לְשִׂמְחָה, לְאַהֲבָה, לְחֶסֶד, לְעִזְרָה, לְסִיעַ לְזוּלָת, לְגַמֵּל חֶסֶד, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה בַּחַיִּים; כִּי הַיֵּצֵר הָרַע מוֹשֵׁף אֶת הָאָדָם לְדְמִיּוֹן, וְהַדְּמִיּוֹן מוֹרִידוֹ לְטְמִיּוֹן, וְהַיֵּצֵר הַטוֹב מִמְּשִׁיף אֶת הָאָדָם אֶל הַמְצִיאוֹת, שִׂיחִיָּה עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְדַבְּקוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲלֵא תָמִיד בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ הוּא הַמְּאֻשָּׁר בְּיוֹתֵר בַּחַיִּים.

ג.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאִם אָדָם הֵיךָ מַחְדִּיר אֶת זֹאת בְּלָבוֹ, תָּמִיד הֵיךָ מְרַגֵּישׁ שֶׁכָּל מַה שְׁרוּאָה, כָּל אֲשֶׁר שׁוֹמֵעַ וּמְרַגֵּישׁ, כָּל אֲשֶׁר מְדַבֵּר, שֶׁ

הקדוש-ברוך-הוא, והיה מתלהב מאד מאד להתפלל אליו יתברך. כי מדוע אין אדם מתפלל בתשוקה עזה לפניו יתברך? אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): כשיש באדם כפירות ואפיקורסות, הנוכעות מדמיונות, שאדם מדמה כאלו הכל טבע, מקרה ומזל, זה אשר מונעו מתפלה; אף אם אדם היה מאמין שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתי, זו מציאות, הוא יתברך מחיה אותי, הולך בי, מסתפל עלי, אזי היה מתפלל אליו יתברך, וחי עם המציאות. כי עליכם לדעת, אשר כל הדמיון הזה המתגבר על האדם, לחשב שהנה מתפלל ומתפלל, ואף אחד אינו שומעו, או שאינו מרגיש שום טעם בתפלתו, הכל מחמת פגמיו, וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ): כשיהודי פוגם בברית, רחמנא לצלן, אזי מרגיש מיין מרירין, ותמיד מרים חטיו. ואז קשה לו מאד להתפלל, התפלה היא פעל קשה וכמשא כבד על כתפיו, עד שחושב: "שוב הסדור והתהלים", "שוב להתפלל אליו יתברך", הרי אין צריכים אותי, אין שומעים לי", אשר הכל בא מפגם הברית, רחמנא לצלן, שהוא מכניס באדם דמיונות, שמעלימים ומסתירים ממנו את אורו יתברך, ומרים חטיו פלענה. לא-כן אם אדם חוזר בתשובה, ומקבל על עצמו שמהיום והלאה לא יפגם, שומר מחשבתו לא להרהר הרהורים רעים, נזהר בעיניו

לא להסתכל על מקומות המטנפים, שומר מעשיו לא לעשות את הרע שעשה עד עתה, אזי זוכה למיין מתיקין, איזה נעם ומתיקות יש לו כל דקה ורגע שמדבר אליו יתברך, מרגיש בתפלה כל מיני טעמים, כי הלא מדבר עתה אל מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אשר זו המציאות שנכנס אליה. כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה), כשיהודי מתחיל להתפלל אליו יתברך, תבות התפלה אינן עוזבות אותו, חובקות ונושקות אותו — היודע אתה אל מי אתה מדבר? אל מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אזי תדבר עוד דבור ועוד דבור, עד שאדם זוכה שנפקחות עיניו, ומרגיש את האור אין סוף. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשנתגלה לאדם אור אין סוף, כבר אינו רוצה כלום, רק אותו יתברך, ומרגיש נעם פזה בימי חייו, שממש דר בעולם הבא, אף שמסתובב עדין בעולם הזה, אף במציאות הוא גר בעולם הבא; אשר זו מדרגת הצדיקים, שהם כל-כף ערבים ונעימים, לא רק לעצמם אלא לכל יהודי ויהודי, ורוצים לעזור לכלם; על-כן אשרי מי שזוכה לצאת מהדמיון, ומתקן את בריתו, ושומר על עיניו לא להסתכל במקומות המזהמים, לבו אינו בוער לשום תאוות, ואינו עושה מעשים מגנים, אזי זוכה למתיקות כזו בתפלה, שכבר אינו רוצה לעזוב את תבוניתה, וכל

חִיּוֹ חַי עִם הַמְּצִיאוֹת, שְׂרוּצָה רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְלֹא שׁוּם
דְּבַר אַחֵר.

ד.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שְׂאָדָם צָרִיף
לְצֵאת מִהַדְּמִיוֹן וְלָבוֹא אֶל הַמְּצִיאוֹת. כָּל הַצְּרוֹת שְׂאָדָם
עוֹבֵר בַּחַיִּים הֵן מַחְמַת דְּמִיוֹנוֹת. כָּל הַמַּחְלָקֹת
וְהַמְּרִיבוֹת שְׂקוֹרוֹת בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ,
הַכֹּל מַחְמַת דְּמִיוֹנוֹת, שְׂאָדָם מְדַמָּה לְעַצְמוֹ כְּאִלוֹ אִשְׁתּוֹ
רוּצָה בְּרַעְתּוֹ, אוֹ הָאִשָּׁה מְדַמָּה כְּאִלוֹ בַּעֲלָהּ רוּצָה אֶת
הָרַע שָׂבָה, וְכֵן מִתְחִילוֹת הַמְּרִיבוֹת. אָבֵל אִם הָיוּ חַיִּים
בַּמְּצִיאוֹת, וְיוֹדְעִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זְוָגָם מִן
הַשָּׁמַיִם, וְזָכוּ לְהַנְשֵׂא יַחַד, אֲזִי הָיוּ מְהַפְּכִים אֶת הַבַּיִת
לְגַן-עֵדֶן. כִּי זוֹ הַמְּצִיאוֹת, שְׂזוּהֵי אִשְׁתִּי וְזֶהוּ בַּעֲלִי, וְאִם
חַיִּים עִם הַמְּצִיאוֹת וְיוֹצְאִים מִהַדְּמִיוֹנוֹת, אֲזִי חַיִּים חַיִּים
אַחֲרַיִם לְגַמְרִי. כִּי מִדּוּעַ רוֹאִים שֵׁשׁ בְּזֵה הָעוֹלָם
מְרִיבוֹת בֵּין בְּנֵי הַזּוּג, וְאִין שְׁלוֹם-בַּיִת בֵּינֵיהֶם, מֵאִין בָּא
דְּבַר כְּזֶה? מַחְמַת שְׂאִין רוּצִים לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת,
וְאָדָם חוֹשֵׁב: אִם הָיִיתִי מִתְחַתֵּן עִם אִשָּׁה אַחֲרַת, בּוֹדְאִי
הָיָה לִי טוֹב יוֹתֵר. אוֹ הָאִשָּׁה חוֹשֶׁבֶת: אִם הָיִיתִי
מִתְחַתֶּנֶת עִם בַּעַל אַחֵר, הָיָה לִי טוֹב יוֹתֵר; אֲשֶׁר זֶה
עֶקֶר הַדְּמִיוֹן, שְׂאָדָם מְדַמָּה כְּאִלוֹ לְזוּלְתוֹ טוֹב מִמֶּנּוּ,

אֲשֶׁר מִשָּׁם נֹבְעוֹת כָּל הַצָּרוֹת; כִּי הַדְּמִיוֹן הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְאִם הוּא חַי עִם הַמְּצִיאוֹת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לוֹ אֶת הָאִשָּׁה, וְלֹא־אִשָּׁה אֶת הַבַּעַל, אֲזִי הָיוּ חַיֵּיהֶם חַיִּים שֶׁל אֶהְבָּה וְשִׂמְחָה, שֶׁל נַחַת וְהִבְנָה, הַבַּעַל מְחַזֵּק אֶת אִשְׁתּוֹ וְהָאִשָּׁה אֶת בַּעְלָהּ, אֲשֶׁר זֶה הַמְּצִיאוֹת, שֶׁנִּשְׂאוּ וַיִּבְנוּ בְּצוֹתָא בַּיִת, וְאִין כַּדְּבַר הַזֶּה, שָׂאֵם לֹא הָיוּ עוֹשִׂים כֶּן, הָיָה נַעֲשֶׂה אַחֲרַת, כִּי הַכֹּל דְּמִיוֹן גָּדוֹל, עַל הָאָדָם לַחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, וְאֲזִי הוּא הַמְּצַלַּח בְּיוֹתֵר בְּחַיִּים. בְּבַיִת — יֵשׁ לוֹ שְׁלוֹם-בַּיִת, כִּי יוֹדֵעַ אֶת הַמְּצִיאוֹת, שֶׁזֶה אִשְׁתִּי, וְהִיא יוֹדַעַת שְׁזֶה בַּעְלִי. וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי הַזּוּג חַיִּים עִם הַמְּצִיאוֹת, אֲזִי מִשְׁתַּדְּלִים בְּכָל מַחִיר לְהַשְׁלִים בִּינֵיהֶם וְלֹא לְהַתְקוּטֵט וְכוּ', כִּי יוֹדְעִים שָׂאֵם נִשְׂאוּ יַחַד, בְּסִימָן שֶׁהֵם זוּג מִן הַשָּׁמַיִם. עַל-כֵּן לָמָּה לָרִיב עַל הַבָּלִים?! הֲבֵיאָה נַחֲיָה בְּהִבְנָה הַדְּדִית! אֵן אִם חַיִּים בְּדְמִיוֹנוֹת, הֵם הָאֲמֻלָּים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר, כִּי חוֹשְׁבִים שָׂאֵם הֵיטָה לִי אִשָּׁה אוֹ בַּעַל אַחֵר, הָיָה לָהֶם טוֹב יוֹתֵר, אֲשֶׁר זֶהוּ דְּמִיוֹן הַהוֹרֵס אֶת הָאָדָם. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהַשְׁלִים עִם הַמְּצִיאוֹת, וְאִם רְצוֹנְכֶם בְּשְׁלוֹם-בַּיִת אֲמַתִּי, תִּצְאוּ מִהַדְּמִיוֹן וְתַחֲיוּ עִם הַמְּצִיאוֹת. הֵיטָה שֶׁנִּשְׂאֶתֶם — תִּשְׁלִימוּ בִּינֵיכֶם, וְתַחֲיוּ בְּאֶהְבָּה זֶה עִם זֶה. וְכֵן לְגַבִּי הַמְּשַׁפְּחָה הַמְּרַחֶבֶת, קְרוֹבִים וַיְדִידִים, זֹהִי מְשַׁפְּחָתְכֶם וְאִי אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹתָהּ, עַל-כֵּן — זֶה הַמְּצִיאוֹת, שֶׁזֶה מְשַׁפְּחָתִי וְזֶה מְשַׁפְּחָת

אשתי ולהפך — משפחת בעלי, ועלי לחיות עמָהם באִתּוֹה. כַּאֲשֶׁר אָדָם מְקַבֵּל מְצִיאוֹת זו, קל לוֹ לָנוּט אֶת חַיּוֹ בְּרִגְעַ וּבְשִׁלּוֹה, וְלֹא לָרִיב אֶף פַּעַם עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ; וְכַאֲשֶׁר עוֹשִׂים שְׂמִיחָה כְּלִשְׁהִי, יִשְׁתַּתֵּף בְּשִׂמְחָה, וְיִשְׂמַח עִמָּהֶם, וְאֶף שֶׁקֶשָׁה לוֹ לְהִסְתַּדֵּר עִמָּהֶם, יִנְהַג בְּחֻכְמַת חַיִּים, וְאֶף פַּעַם לֹא יִגִּיעַ לְקַטְטוֹת וּמְרִיבוֹת. אֲבָל כַּאֲשֶׁר אָדָם הוֹלֵךְ בְּדִמְיוֹנוֹת, וְחוֹשֵׁב וּמְחַשֵּׁב חֲשֻׁבוֹנוֹת, וּמְנַתֵּחַ אֶת הָעֲנִינִים בְּהוֹסֶפֶת נֶפֶךְ דִּמְיוֹנֵי וְכוּ' — שְׂכָאן אֵין הֵם נוֹהֲגִים כְּשׁוֹרָה וְכוּ', וְכָאן אֵינֶם עוֹשִׂים כְּרְאוּי וְכוּ' וְכוּ', זֶה שֶׁרֵשׁ הַמְרִיבוֹת וְהַמְחַלְקֵת, וְנִעֲשִׂית אֵשׁ גְּדוֹלָה, עַד שִׁיּוֹצְאִים מִמֶּנָּה קְלָקוּלִים רַבִּים וּפְלוּג מִשְׁפָּחוֹת, וְאֵין רוֹצִים לְדַבֵּר זֶה עִם זֶה, וְלְהַפְגִּישׁ זֶה עִם זֶה, וְלְהַפִּיר זֶה אֶת זֶה. לְזֹאת, אִם אָדָם חֵי עִם הַמְצִיאוֹת, חַיּוֹ חַיִּים אַחֲרִים לְגַמְרֵי, וְהוּא הַפְּקֵחַ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, וּמִי שְׁחֵי בְּדִמְיוֹנוֹת, הוּא הַשּׁוֹטֵה הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר. וְזֶה הַהִפְרָשׁ בֵּין אָדָם לְבִהְמָה, הַבִּהְמָה חֵיהַ בְּדִמְיוֹנוֹת, וְאֵלוֹ אָדָם דְּבוֹק תָּמִיד בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָדָם לְשׁוֹן "אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן" (ישעיה יד, יד), אָדָם צָרִיךְ לְחַשֵּׁב תָּמִיד בְּמִשְׁהוֹ יוֹתֵר לְמַעְלָה, יוֹתֵר גְּבוּהָ, צָרִיךְ לְהַגְבִּיחַ עֲצָמוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִגְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם. לְזֹאת נֹאמֵר עַל עִם יִשְׂרָאֵל (יבמות סא): 'אַתֶּם קְרוּיִים אָדָם וְלֹא אֲמוֹת הָעוֹלָם', יְהוּדֵי נִקְרָא אָדָם, כִּי יֵשׁ לוֹ תוֹרָה וּמִצְוֹת, אֲשֶׁר כְּמִנִּין כְּתוּר מְנִינֵן, תְּרִי"ג

מצוות הן, המחלקות לרמ"ח עשה — כנגד רמ"ח איברי האדם, ושס"ה לא תעשה כנגד שס"ה גידים, ועוד ז' מצוות דרבנן, וכן הולך כל פרצוף העולמות, לכן יהודי נקרא אדם, כי "אדמה לעליון", מקיים מצוותיו יתברך, לומד תורתו שהיא חכמתו יתברך, ומתעלה ברוחניות ובגשמיות, אזי אין לו כבר פנאי להתבונן בכל הקטנוניות שיש בעניני העולם הזה, אין לו זמן לריב, כי חי עם המציאות שהוא הקדוש-ברוך-הוא, ואזי חושב: "למה לי לריב עם זולתי, ולעשות מחלקת עמו?! הלא סוף כל סוף עלי לשוב אליו יתברך, ולא יועיל לי מאומה, קדם או אחר-כך אצטרך לעזוב את זה העולם, טוב יותר, אם-כן, שפבר עתה אשוב בתשובה שלמה". כשאדם חושב מחשבות אלו, חי חיים אחרים לגמרי, כי חי עם המציאות, מהי המציאות? הקדוש-ברוך-הוא. ולהפך כשאדם חי חיי בהמה, והוא מלא דמיונות פמותה, עומדת על עמדה ומסתכלת בעיני בהמה, וחולבים אותה וכו', בלי שכל ודעת, אזי הוא פמוה ממש. וכמאמרם ז"ל, "אשר בשר חמורים בשרם" (יחזקאל כג, כ); כי מי שאין לו תורה ונטול מצוות, הרי הוא פחמור, שאין לו בוששה לילך ערם, אינו מתבייש לעשות צרכיו בריש גלי, כי חי בדמיונות, ואלו הם הגויים, כבהמות נדמו, נטולי בוששה הם, והולכים ערמים ממש, לא-כן עם ישראל יש

לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתְּנָם מִצְוֹת
 צְנִיעוּת לְכִסּוֹת אֶת בְּשָׂרָם, לֹא לְהִסְתּוֹבֵב פְּחִיּוֹת הַיַּעַר,
 אֲף שָׁחַם מְאֹד, יֵשׁ לָהֶם כְּבוֹד עֲצָמֵי, עַל הָאִשָּׁה לִילָף
 בְּבָגְדִים צְנוּעִים, עַל הַגָּבֵר לִילָף בְּצְנִיעוּת, שְׁלֹא יִהְיֶה
 גּוֹפָם מְגֻלָּה, שְׁלֹא יִהְיוּ פְּחִיּוֹת הַשָּׂדֶה, כְּכִלְבִּים
 וַחֲמוּרִים, כְּסוּסִים וְכוּ' וְכוּ'. כִּי הָאָדָם עֲלִיוֹן יוֹתֵר
 מִבְּהֵמָה — בְּמַעַלַת הַצְּנִיעוּת, וּבְזֶה מוֹכִיחַ שֶׁהוּא אָדָם,
 שֵׁשׁ לוֹ שָׂכָל אֱלֹקֵי. לֹא-כֵן מִי שֶׁמִּסְתּוֹבֵב בְּחֹסֶר
 צְנִיעוּת, מְסַכֵּן הוּא, אֵינָנוּ אָדָם, אֲלֵא חַיָּה בְּצוּרַת אָדָם,
 מְלֵא דִמְיוֹנוֹת כְּבֵהמָה, כְּסוּס וְכִכְלָב הַהוֹלְכִים גַּם-כֵּן
 חֲסֵרֵי מְלִבוּשִׁים. וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! צְאוּ
 מִהַדְמִיוֹן, וְהִתְחִילוּ לַחֲיּוֹת עִם הַמִּצְיָאוֹת, הַמִּצְיָאוֹת זֶהוּ
 'הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת', הִבָּה נִחְזֹר
 בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, נִתְחִיל לְהִשְׁתַּוְּקֵק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
 נִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר עָשִׂינוּ, וְאִז
 יִמְחַל לָנוּ. כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכוֹת לד:):
 בְּמָקוֹם שֶׁבַעֲלֵי תִשׁוּבָה עוֹמְדִים, אֵין צְדִיקִים גְּמוּרִים
 יְכוּלִים לַעֲמֹד; כִּי בַעַל תִּשׁוּבָה הָיָה עַד עֲתָה רְחוֹק
 מִהַקְדֻשָּׁה, הִסְתּוֹבֵב בְּחֹסֶר צְנִיעוּת, וְעַתָּה מִתְחַרֵּט
 וּמְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּצְנִיעוּת, זֶה חָשׁוּב מְאֹד לְמַעַלָּה אֲצִלוֹ
 יִתְבַּרֵךְ. וּבִפְרָט כְּשֶׁאָדָם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וּמְתוּדָה לְפָנֵי
 הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ. וְכִמוֹ שְׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (בְּמִדְבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה יח, סִימָן ו'), בְּלַעַם הָרָשָׁע הָיָה עָרוּם, וַיִּדַע

שֶׁאִם אָדָם חוֹטֵא וְאוֹמֵר חֲטָאתִי, אֵין רְשׁוֹת לְמַלְאָךְ לַעֲשׂוֹת לוֹ דְבָר; כִּי אֶצְלוּ יִתְבַּרְךָ חָשׁוּב לְאֵין עֶרֶךְ עֲנִין הוֹדוּי, שֶׁאָדָם מִתְוֹדֶה וְאוֹמֵר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עַד עַתָּה הִסְתַּוְּבַבְתִּי עָרֶם, חֲשׁוֹף לְגַמְרֵי כְּחִיָּה, לֹא שִׁמְתִּי אוֹתָךְ כְּנֶגֶד הָעֵינַיִם, רַק חִיִּיתִי בְּדַמְיוֹן, כְּאִלוּ אִף אֶחָד אֵינוֹ מְסַתְּפֵל, וְהִכְשַׁלְתִּי בְּנֵי אָדָם בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת, אֲשֶׁר הַגּוֹף הַזֶּה סוֹפּוֹ שִׁמְתַּבְּלָה, וְעַתָּה רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי שָׁב בְּתַשׁוּבָה וּמִתְחַרֵּט", אֵינוֹ זֶז מִשֵּׁם עַד שְׁמוֹחֲלִים לוֹ. לְזוֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! תִּצְאוּ מִהַדְמְיוֹנוֹת, וְהִתְחִילוּ לְחִיוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, הַדְמְיוֹנוֹת הֵם הֶבֶל וְרִיק, לְחַשֵּׁב שֶׁהוּא יִסְתַּפֵּל עַל הַגּוֹף וְכוּ', אֲשֶׁר בְּזֶה אֲנִי מְכַשִּׁילְתּוֹ בְּעֵבְרוֹת, וְאוֹי לִי מִיִּצְרֵי, וְאוֹי לִי מִיִּצְרֵי עַל כֶּף, אֲשֶׁר זֶה מְבִיא לְיַדֵּי הַרְהוּרִים רָעִים, עַד שֶׁמִּדְמִין דְמְיוֹנוֹת, וְכֹא לְבִסוּף לְחֲטָא הַחֲמוּר שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר חֲמַר הָעוֹן הַזֶּה אֵין לְתֹאֵר כָּלֵל, כִּי מְכַל טָפָה יְכוּל לְהוֹלִיד וְלֹד, וְהוּא הוֹצִיאָה לְבִטְלָה, אֲזִי הוֹרֵג נַפְשׁוֹת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, אֲשֶׁר הַכֹּל בָּא מִחַמַּת אֵלוֹ שֶׁהוֹלְכִים בְּחֶסֶר צְנִיעוֹת לְלֹא מְלִבוּשִׁים מִמֶּשׁ. לְזוֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, רְאוּ לְחִיוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, שְׁיוּם אֶחָד נִצְטָרְךָ לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְנִצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם, אֲזִי הִבֵּה נַעֲשֶׂה אֶת הַיּוֹם הַזֶּה כְּכֹר מַעֲכָשׁוּ, כְּשֶׁהִנְשָׂמָה עוֹדְנָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף, שֶׁנִּזְכָּה לְהַפִּירוֹ יִתְבַּרְךָ, לְקַיֵּם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, לְהִיּוֹת דְבוּקִים בַּמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא,

אם נחיה חיים כאלו, זה נקרא חיים עם המציאות;
אשרי האדם החי עם המציאות ויוצא מהדמיונות, שאז
עולמו יראה בחייו!

תם ונשלם, שבח לאל בודא עולם!

תפלה נפלאה לצאת מהדמיונות

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי
אבותי, שתחום ותחמל על נפש
אמלל כמני, שנשקעתי על-ידי רבוי
עוונותי בדמיונות וברעיונות זרים, עד
שנלכדתי בדמיון אחר דמיון, עד
שהדמיון בעצמו רודף אותי, ואני שונא
את עצמי יותר מכל השונאים שבְעוֹלָם,
ונפלתי ונשלכתי בשאול תחתית
ומתחתיו, עד שקשה וכבד עלי לצאת
מזה, וחי נעשו ממרמרים, עד שנפלתי
בעצבות ובמרירות, וכל-כך קשה וכבד

לִי לְצֵאת מִהַדְּמִיּוֹנוֹת הַהוֹרְסִים לִי אֵת כָּל
 הַחַיִּים, עַד שְׂאֵינִי יְכוּל לְלַמַּד תּוֹרַתְךָ
 הַקְּדוֹשָׁה, וְאֵינִי יְכוּל לִקְיִם אֶת מִצְוֹתֶיךָ
 הַקְּדוֹשׁוֹת, וְאֵינִי יְכוּל לְדַבֵּר אֵלֶיךָ, כִּי
 מֵרַב הַדְּמִיּוֹנוֹת נִלְכַּדְתִּי בַּפֶּה כְּזֶה, שֶׁקִּשָּׁה
 וְכָבֵד לִי לְצֵאת מִמֶּנּוּ. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׂ אֹתְךָ,
 אָבִי שֶׁבְּשָׁמַיִם, שֶׁתְּחַוֶּס וְתַחַמֵּל עַל נַפְשִׁי
 הָאֲמֻלָּה, שְׂאֹזְכָה לְצֵאת מִכָּל מִינֵי
 מַחְשָׁבוֹת וְדְמִיּוֹנוֹת שֶׁל הֶבֶל, וְאֹזְכָה לְחַזֵּר
 בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלֶיךָ, עַד שְׂאֹזְכָה לְהִיּוֹת
 דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד
 שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְפָנַי מִרְאֵה עֵינַי רַק אֲמַתַּת
 מִצִּיאֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֹזְכָה
 לְהַמְשִׁיךְ עָלַי עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת זִיו שְׂכִינַת
 עֲזֶךָ, וְאֹזְכָה לְהַכִּלֵּל בְּךָ מִנְעֲתָה וְעַד עוֹלָם
 לְנִצַּח נְצָחִים, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן, אָמֵן
 וְאָמֵן!